

Politika visokošolskega izobraževanja, kot velja za programe EIE (Electrical and Information Engineering) v Bolgariji

Ta dokument se nanaša le za izobraževanje na ravni 6 in višje v evropskem ogrodju kvalifikacij. Vsi izrazi v tem dokumentu imajo specifični pomen za Bolgarijo in lahko imajo drugačen pomen, če se uporabljajo v kateri koli drugi državi.

Pregled zagotavljanja kakovosti

Nacionalna agencija za evalvacijo in akreditacijo (National Evaluation and Accreditation Agency - NEAA) [1] je z zakonom določen organ za ocenjevanje, akreditacijo in spremljanje kakovosti na visokošolskih zavodih in znanstvenih organizacijah, katere cilj je izboljšanje poučevanja in raziskovanja, kot tudi njihov razvoj kot znanstvenih, kulturnih in inovativnih organizacij.

NEAA z redno evalvacijo institucije in programa ter akreditacijo sposobnosti institucij, njihovih glavnih enot in podružnic zagotavlja kakovost izobraževanja in znanstvenega raziskovanja preko notranjega sistema zagotavljanja kakovosti.

Na osnovi rezultatov ocenjevanja, NEAA določi obdobje veljavnosti akreditacije in zmogljivosti višje šole.

Višja šola zagotovi kakovost izobraževanja in znanstvenih raziskav z notranjim sistemom ocenjevanja in vzdrževanje kakovosti izobraževanja in akademskega osebja [2].

Zunanja evalvacija

Program akreditacije je rezultat evalvacije kakovosti ponudbe izobraževanja na določenem strokovnem področju v osnovni enoti in/ali podružnici visokošolskega zavoda, seznama važnejših reguliranih poklicev oziroma važnejših znanstvenih.

Ministrstvo za šolstvo in znanost je v letu 2010 razvilo bolgarski univerzitetni razvrstitveni sistem [3], v katerem so zbrane informacije in podatki za več kot 80 kazalnikov, ki merijo različne vidike univerzitetne dejavnosti.

Ustvarjanje novega programa

V skladu z akademsko avtonomijo imajo univerze pravico, da samostojno razvijajo in izvajajo nove programe. Univerza ima za ta proces notranja pravila. Predloge za nov program lahko predloži akademskemu svetu fakultete, svetu rektorja na pobudo zunanjih organizacij ali posameznikov.

Spremembe obstoječih programov

Akademski svet lahko sprejme kakršne koli spremembe obstoječih programov.

Vpliv študentov na programske vsebine

V skladu z Zakonom o visokem šolstvu [2], višja šola razvija in izvaja sistem za ocenjevanje in ohranjanje kakovosti poučevanja in akademskega osebja, ki vključuje raziskavo mnenj študentov. Vsi organi odločanja v višji šoli vključujejo predstavnike študentov in doktorskih študentov. Študenti morajo zasedati vsaj 15% mest generalne skupščine višje šole.

Vsaka univerza mora imeti politiko in sistem za oceno kakovosti, vključno z raziskavo mnenj študentov o izobraževalnem procesu vsaj enkrat na leto. Funkcije in strukturo sistema za ocenjevanje kakovosti, postopek za raziskavo mnenj študentov in način razkritja rezultatov ureja poslovnik višje šole. Vprašalnik, kjer študentje izražajo svoje mnenje o izobraževanju, je bil razvit s strani ministrstva za šolstvo in znanost. Ti podatki se uporabljajo za posodobitev podatkov v bonitetnem sistemu visokošolskih zavodov.

Vpliv industrije na programskih vsebin

Dokumentacija za poučevanje se redno analizira in posodablja ob upoštevanju mnenja industrije. Obstajajo notranja univerzitetna pravila kako pri pripravi učnih načrtov sodelujejo predstavniki industrije. Tudi učne načrte morata pregledati dva neodvisna recenzenta.

Eno od meril za akreditacijo programa vključuje informacije oceno delodajalcev o usposobljenosti diplomantov.

Študenti s posebnimi potrebami - nekonvencionalnimi potrebami

Iz bolgarskega zakona o visokem šolstvu: (Člen 70) študenti, podiplomski študenti in pripravniki, ki so sirote, slepi, gluhi, invalidi lahko koristijo posebne ugodnosti, ki so **podane v uredbah visokih šol.**

V skladu z **odlokom № 90 sveta ministrov / 26.5.2000** [7]: Obstajajo posebna sredstva za štipendije za študente s posebnimi potrebami, za študente z obema staršema s posebnimi potrebami, za študente s starši, ki so trajno handikapirani.

Zakon za povezovanje ljudi s posebnimi potrebami [6] (čl. 20). Visokošolske institucije zagotovijo: podporno okolje, posebno opremo, primerna učna gradiva in dodatno pomoč pri učenju, podporo procesu usposabljanja in ocenjevanja ljudi s posebnimi potrebami; usposabljanje strokovnjakov za delo z ljudmi s posebnimi potrebami.

Nacionalni program "Ustvarjanje dostopnega arhitekturnega okolja" [8] - Letno za financiranje gradnje ramp, prilagoditev sanitarij, popravilo pripadajoče infrastrukture, gradnja dvigal in montaža dvigal za invalidske vozičke.

Mobilnost in proces vseživljenjskega učenja

V nacionalni strategiji [1] za zagotovitev enakih možnosti za invalide 2008-2015 je prvi cilj: ustvariti okolje in infrastrukturo, ki bo prilagojena potrebam invalidov. Obstajajo 3

smernice: Dostopno okolje za ljudi s posebnimi potrebami - Fizični dostop do javnih zgradb, stanovanj, odprtih prostorov in delovnih mest; Dostopen prevoz.

Glede na nacionalno ogrodje kvalifikacij Republike Bolgarije: Visoke šole zagotovijo sistem za zbiranje in prenos kreditnih točk za ocene pridobljenega znanja in spretnosti, ki jih študenti pridobijo med izobraževanjem (ECTS). Cilj sistema je, da se študentom zagotovi možnost izbire disciplin, individualnega dela in mobilnosti na podlagi medsebojnega priznavanja ločenih obdobjih izobraževanja, ki se nanašajo del študijskega načrta za specializacijo in izobraževanje - kvalifikacijsko stopnjo.

Informacijski management

Eno od meril NEAA je za akreditacijo programa s strokovnega področja: HEI upravlja in razvija fizikalne, tehnične in informacijske zmogljivosti, potrebne za izobraževanje na strokovnem področju - Popolnost zahtevane informacijske baze: knjižnice, računalniške zmogljivosti, informacijski centri, računalniški sistemi za upravljanje administrativnih in akademskih dejavnosti, centri za učenje na daljavo.

Spletne strani vseh Bolgarskih univerz so v bolgarskem in angleškem jeziku. Večina informacij je javno na voljo: univerzitetni pregled, učni načrti, pregled vsebin modulov, oddelek in informacijski centri itd

V nacionalni strategiji za zagotavljanje enakih možnosti za osebe s posebnimi potrebami 2008-2015 je eden od ciljev: Dostopnost podatkov in komunikacij [4].

Razvita je državna strategija za dostopnost informacijskih storitev in dokumentacije za različne skupine ljudi s posebnimi potrebami. Dostop do vseh vrst medijev (tiskanih, elektronskih, avdio, avdio-vizualnih); Dostop do telekomunikacijske opreme (telefoni, računalniki, itd); Dostop do spletnega prostora, ustreznih, dostopnih vsebin na spletu in storitev.

Viri:

- [1] WEB site of National Evaluation and Accreditation Agency [Online]. Available: <http://www.neaa.government.bg/en/methodology>, (Accessed June 2014).
- [2] WEB site of Ministry of Education and Science, Higher Education Act, [Online]. Available: <http://www.mon.bg/?go=page&pageId=7&subpageId=57>, (Accessed June 2014).
- [3] WEB site of Ministry of Education and Science, Bulgarian University Ranking System [Online]. Available: <http://rsvu.mon.bg/rsvu3/> (Accessed February 2015).
- [4] National Strategy to ensure equal opportunities for persons with disabilities 2008-2015, [Online]. Available: http://www.google.bg/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&ved=0CEAQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.mlsp.government.bg%2Fbg%2Fflaw%2Fregulation%2Fdisable_strategy.doc&ei=RNUCVdzQLorVPJ_RgegO&usg=AFQjCNF_QN_RWERg9S9xQIMq37FP4x0lw&sig2=WO6gmA0MzV7VOHc73J5ATw&bvm=bv.88198703,d.ZWU, (Accessed June 2014)

- [5] WEB site of Ministry of Education and Science, "National Qualification Framework of the Republic of Bulgaria," [Online]. Available: <http://www.mon.bg/?go=page&pageId=74&subpageId=143> ,(Accessed June 2014).
- [6] WEB site of Ministry of Labour and Social Policy, Law for integration of people with disabled (Section II Education and training), 2014, [Online]. Available: http://www.mlsp.government.bg/bg/integration/euro/chapter13/euro/07.Social%20Protection/ZAKON_za_integraciq_na_horata_s_uvrejdaniq.pdf ,(Accessed June 2014)
- [7] Decree № 90 Council of Ministers of 26.05.2000, [Online]. Available: <http://students.uni-sofia.bg/wp/wp-content/.../pms90.pdf/> ,(Accessed June 2014)
- [8] National program "Creating accessible architectural environment", [Online]. Available: <https://www.mon.bg/?h=downloadFile&fileId=2552> , (Accessed June 2014)